XII-ik évfolyam. 16-dik szám. Köszeg, 1892. április 17-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. *Egyes szám ára 10 kr.* Megjelenik minden vasárnapon.

Szerkesztőség: a táblaház iskola-utczai részében. Kéziratok, levelek s egyéb a lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők. *Kiadói iroda:* városkör 81. sz. a nyomdában.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők. *Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.*

Keljünk uj életre!

A kikelet ünnepét üljük: a szép husvétet.

A husvét az emberi lélek egy nemes érzelmének és föltétlen vágyának örökkévaló létének ünnepe. Akár mit mondjon valaki, attól a semmitől, a mit létezésnek nevezünk, irtózik mindenki. Lenni és létezni, még pedig ugy, hogy a létezés soha meg ne szünjék, ez az emberi lélek kiolthatatlan vágya. Az Üdvözitő feltámadása, a mi feltámadásunk lehetőségének és jövendő bizonyságának záloga; a feltámadás pedig teljes és soha nem változó, meg nem szünő öröklésnek alapja . .

. . Kisugározott a tavaszi verőfény: a feltámadás csodája ismétlődik megint. Vajjon föltámad-e e város is uj életre; vajjon ismétlődik-e a csoda, mely történeti multjában nem egyszer nyilvánult?

Tekintsünk csak egy kissé vissza!

Megismeri s tartozkodó helyül választja e földet az ősember, teremtvén rajta annyit, a mennyi tőle tellett s a természet által adatott. Lakta az illirekkel rokon pannon s több apróbb népség, később pedig, a nagy népmozgalom idejében a kelta nép, mely itt már állandóbban tartózkodott. A római művelt korban jelentőséget tulajdonitanak e helynek, melyet előnyösen fölhasználnak, de utóbb a barbér népek megfosztottak korábbi jellegétől. Alámerül, hogy az avarok idejében ujra életet kapjon s királyi székhelyül szolgáljon. Ekkor a Frank-birodalom kiterjesztésével állandó lakóhelylyé varázsolja a német nép, mely akkor sem hagyta el, mikor a magyar lesz itt az uralkodó. A Német-Ujváriak alatt hol fejlődik, hol sülyed. Néha egész semmivé lesz, de feltámad ujra polgárainak erőkifejtéséből. Károly király alatt várossá lesz s századokon keresztül folyton haladva megizmosodik. Szerez ez idő alatt dicsőséget, kap fényes nevet, de a végenyészet nem egyszer fenyegette. Mindig polgárai mentették meg, akik uj életre támasztottak.

Reméljünk most is!

Itt a husvét!

Krisztus feltámadása nemzeteket támasztott fel évezredekre nyuló lelki halálból, s e nagy eseménynek emlékünnepe miért nem támaszthatna fel minket is a multak nyomasztó álmából? Örömünnep ez, örömünnep a szó valódi értelmében. Ha társadalmunk is átérzi ez örömet, akkor ez érzelem egyesiteni fogja tagjait, mert hiszen az öröm képes a szivek ezreit egybeolvasztani. A szeretet azonban ne hiányozzék kebleinkből. Mert csak szeretetre éled, ébred *minden* s ennek örül. Az ember is megküzd, vérzik, szenved érte — boldogan. Ami történik s létrejött századok öltöjén át, ebből származik. A megváltás müve is ezen alapszik.

Azért légy köszöntve te kedves husvét, melynek ünnepén összeolvad a harangok zugása s a *halleluja*-ének a szeretet Istene emlékére; légy köszöntve, te bájos évszak, bimbódiszedben, reményeiddel, ki áldva folytatod az alkotás művét s felejteted a régi bajokat!

Folyik a munka.*)

A Magyar Turista-Egyesület központi választmánya báró Eötvös Loránd elnöklete alatt 2-án ülést tartott, melyen a nagyfontosságu ügyek egész sorozatát intézte el. Örvendetes tudomásul szolgált az ügyvivő alelnök azon jelentése, hogy az egyesület iránt az ország minden részében nagy érdeklődés nyilvánúl; nehány havi fennállása óta már nyolcz osztálya keletkezett, u. m. a Budapesti 706 taggal, a Mátra-Osztály 450, a Szittnya-Osztály (Selmeczbányán) 137, a Vágvölgyi-Osztály (Illaván) 120, a Tátra-Osztály (Késmárkon) 130, a Vasvármegyei Osztály (Felső-Lövőn) 156, a Köszegi-Osztály 132, és a Tanitói-Osztály (Budapesten) 161 taggal; ezenkivül dr. Hoffenreich Delmagyarországon 108 tagot gyűjtött az egyesületnek, úgy hogy a tagok összes száma 2100. Alakulóban van a Fiumei Osztály; az ország több más helyeu, hol a Magyar Turista-Egyesület iránt érdeklődés mutatkozik, ez ügyben lépések fognak tétetni. A választmány ennek kapcsában az egyesület iránt különös érdeklődéssel viseltető több vidéki taghoz köszönő iratot intéz. Ügyvivő alelnök jelenti, hogy a Budapesten rendezett turistabál az Ottói menedékház és a Hármashatárhegyi messzelátó javára 122 frtot jövedelmezett; az árvai inségesek javára pedig az utolsó társas vacsorán 40 frt gyűjtetett. A dán turista egyesület, mely hazánk iránt oly meleg érdeklődést tanusitott, a Magyar Turista-Egyesület rendelkezésére nagyobb összeget bocsátott, hogy ezen egy Dániát ismertető munkát magyar nyelven kiadjon; a választmány ezt köszönettel fogadja s intézkedik, hogy a szóban forgó munka mielőtt megjelenjék. Egyuttal elhatározta, hogy tekintettel az eddigi magyar utikalauzok (Baedekerek) hiányos voltára, rendszeres magyar utikönyveket fog kiadni s mint elsőket Budapest környékét és a Vágvölgyét tárgyaló gazdagon illusztrált műveket fogja közzé bocsátani. Ügyvivő alelnök bemutatja a kiadott Turisták Naptárát, melyet a központi választmány a tagok figyelmébe ajánl. A titkár bemutatja az osztályok jegyzőkönyveit; kiemeli hogy a Vágvölgyi Osztály Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter ő Nagyméltóságát védnökéül kiáltotta ki, gróf Zichy József főispánt, báró Eötvös Lorándot és dr. Téry Ödönt tiszteletbeli tagjává

*) Lapunk terszűke miatt a mult számból kiszorult.

TÁRCZA.

Az Ó-ház.

(Vége.)

Ennyit ir Bubics Edo a köszegi Ó házról. Belőle annyit már láttunk, hogy e hely, feltünvén az minden e környeken letelepedett népnek, folyton szerepelt egy vagy más alakban. Lazius szerint avar királyok laktak volna a mai Ó házon, mely egyik erősebb gyűrüszerü erődítménybe eshetett. Mikor Nagy-Károly legyőzte az avarokat s e vidék urává lett, elsőben emlegetik nevét, melyből rendeltetésére is következtethetünk. A történeti feljegyzésekben *Castellum Guntionis* ra akadunk, s ez nem lehetett más, mint a későbbi *Gunz*, mely Zsolt magyar vezér által kijavittatván vagy ujra épitetvén, kiálló köszikláról *Kőszeg* nevet kapott. Mondják, hogy Köszeg akkor végvár volt. Hogy legrégibb váraink köze tartozik, erről tanuskodik csonka körfalának anyaga. A régiek t. i. eleinte az anyagot épen nem válogatták össze oly szempontból, hogy rendszeres, előleges kidolgozása által némileg az épület küldiszét is előmozditotta volna. Durva, itt-ott kalapácsütéssel hegyeitől megfosztott termés-kövek, s ezek is kevésbé rendszeres, egyenes sorban elhelyezve, képezték az első bástyákat és toronyfalakat. A vastagabb falazatok készitésénél a törmelléket is előnyösen tudták fölhasználni anélkül, hogy falragaszt használtak volna.

Az ó-házi rommaradvány szintén ilyen, ugynevezett salakfalnak látszik, a miért kiásása érdekes-, sőt talán érdemesnek is bizonyulna, annyival is inkább, mert kutatásunkkal az egykori vár alapját fedhetnók fel és körrajzát állapithatnók meg. A kör vagy bástyafalnál még régibb lehetett az Ó-ház tetején állott őrtorony, mert bebizonyitott tény, hogy e várépitészetnél erre fektették a fősulyt, s a középkori váraknál elejénte csupán csak az őrtorony épült kőből. Az ó-házi őrtoronynak azonban, tekintve sziklaalapját, ma már még csak nyomát sem láthatjuk s igy eredetéről, terjedelméről, alakjáról alig mondhatunk egyebet, mint a mennyit régi történészeinknél általánosságban találunk feljegyezve.

Ehhez képest eltekintve az épitési anyagtól, melyről fentebb már szóltunk, várunkat azok közé tartozónak mondhatjuk, melyek még a honfoglalás ideje előtt épültek. Ezek voltak a folytatólagos birtoklás miatt többé-kevésbé ép állapotban fönmaradt római castrumok, melyeket beköltözködő élelmes elődeink nem hagytak használatlanul heverni, nem annyival is inkább, mert őseink azonnal uj hazájokba való belépésükkor első foglalásaikat — habár primitiv, de az akkori hadi eszközökhöz arányos — erődítményekkel kellett megvédeniök, biztositaniok, különben tovább nagy nehezzen, vagy épen nem folytathatták volna hóditási műveleteket. Hogy azonban az Ó-ház keletkezte még alapjaiban is a honfoglalás idejére, avagy a X—XI. századra volna véleményezendő, nem mernök mondani. Hiteles okmányokban csak 1248-tól fogva tétetik róla említés, mire csakhamar kiderül az is, hogy rablévárrá tették a hirhedt Német-Ujváriak. Innen vetette magát egy izben az ifjabb Henrik gróf egy velenczei kereskedőre, mi miatt Velencze és Magyarország között diplomacziai összeütközésre került a dolog.

Ó-házunk lassan enyészhetett el és nevét (Ó-ház) az időben kapta, mikor lent a völgyben az uj-ház, vagyis uj-vár épült, és nem, mint Bubics véli, a kelta *heien-Heius* szókból, vagy pedig Chernel K., ki azért gondolja régi várunkat ó-háznak, mivel messziről omlatag háznak látzik.

Fenti értelmezésünk helyességéről meggyőzhetik bárki Kottanerné Ilona hátrahagyott irataiból, melyekben a visegrádi fellegvárt a XV. században szintén *Haws*-, azaz Haus-nak mond*)

Az Ó-ház féle elnevezés tehát tisztán áll előttünk nem ugy azonban a vár keletkezése és elenyészte. Középkori történetünk könyvében még számos oly lap van, melyet Clió vagy üresen hagyott, vagy hyeroglíphekkel jelzett, a jelen- vagy a jövő-kor történetirójára és buvárára hagyva a megfejtést. A lezajlott századok történetének tiszta lapját immár alig lehet, beirni; de az ernyedetlen kutatás, a kitartó, szorgalmas búvárkodás a hyeroglíphekre, az élő kérdőjelekre még adhat kielégitő választ; adhat mindaddig, mig az idő, az emberek vagy az események azokat el nem pusztitják a földszinéről.

Egy ilyen kérdőjel az Ó ház, melyre ha feltekint a vándor és önmagához akaratlanul kérdési intéz e némán beszélő s már-már elporló rommaradványhoz: vajjon ki épitette? mikor látta először a kelő nap sugarait, a vár népének fegyvereit csillogni? mikor látta utoljára a leáldozó napot, a bástyafalak büszke homlokán a fegyvertények diadalát villogni? — nem érti meg sem a düledező fal némá válaszát, sem a hegylejtőt koszoruzó fák susogását, mert hiszen a pusztulás szelleme magával sodorta a multat, a hirt, a várat, szóval mindent, a mi a szemlélőnek érthető választ adhatna kérdéseire. Csak a kutató történetbuvár mondhat, s ezt is legtöbbnyire csak megközelithetőleg, választ arra, a mit tudni óhajt.

*) Denkwürdigkeiten der Helene Kottanerin.

választotta. Ugyanezen osztály a Kis-Kriváuon menedékházat épit, mi örvendetes tudomásul szolgál. Az ujonnan alakult osztályok ügyrendjei közül a Tanitói, Vágvölgyi, Vasvármegyei, Kőszegi és Tátra Osztály ügyrendjei csekély módositással helybenhagyatnak. Ezután tárgyaltatott az egyesület jelvényének kérdése, a központi választmány az előtte fekvő tervezetek közül egyhangulag Dure Tivadar festőművész tervezetét fogadja el, mely az egyesület jellegét, hogy az országos és magyar nemzeti, leghivebben fejezi ki; a kivitelre vonatkozó ajánlatok közül, mint legelőnyösebb, Herpka tanár ajánlatát fogadja el. A tanitók országos bizottságának átiratát, melyben az egyesület működésének körében a tanitók helyzetének s a tanitás ügyének előmozditását kéri, a központi választmány örömmel fogadja, egyuttal értesiti a bizottságot, hogy a maga körében e téren már eddig a Tanitó Osztály szervezése és a karácsonyfa-intézmény meghonositása által is közreműködött. Végül tárgyalás alá került dr. Gaár Frigyes szombathelyi kir. közjegyző inditványa, hogy az egyesület a millenium alkalmából a Magas-Tátra valamely csúcsán nagyméretü kettős apostoli-keresztet állitson fel. A központi választmány ez eszmét, melynek megvalósitása által a Magyar Turista-Egyesület az ország ezredéves fennállásának megünnepléséhez és megörökitéséhez méltóan hozzájárul, nagy lelkesedéssel elfogadja, azt elvben helyesli, egyuttal elhatározza, hogy a keresztet hazánk legmagasabb pontján, a Gerlachfalvi csúcson fogja felállitani, tervének elkészitésére a mérnök- és épitészegyletet kéri fel, a kereszt vasalkatrészeinek öntésére pedig hazai összes vasgyárainkat fogja felszóllitani; egyuttal az inditványozónak meleg köszönetet fejezi ki s e czelra a gyüjtést megindítja. Több kevesbbe fontos ügy tárgyalása után a központi választmány ülése késő este véget ért.

A Magyar Turista-Egyesület

köszegi osztályának ügyrendje.

I. Czime. Székhelye. Pecsétje.

a.) A köszegi osztály a „M. T. E." alapszabályainak IV. fej. foglalt 4—13 §§-ok szerint alakul és igy tagjai egyszersmind a „Magyar Turista-Egyesület"-nek is tagjai.

b.) Czime: A Magyar Turista-Egyesület Köszegi Osztálya.

c.) Székhelye: Kőszeg szab. kir. város.

d.) Pecsétje: a „M. T. E." jelvénye körül fenti czim.

II. Czéljai.

a.) A Magyar Turista-Egyesülettel megegyezően a turistaság fejlesztését hazánkban és megyénkben előmozditani;

b.) a természet szépségei iránt érdeklődést keltve, a testet edző és lelket üditő e nemes szórakozás vágyát ébreszteni és fokozni;

c.) Kőszeg város és környékét minél szélesebb körben ismertetni és ezáltal:

d.) az idegenforgalmat emelni.

III. Eszközök.

Czéljainak elérésére:

a.) a „Magyar Turista-Egyesület-tel élénk összeköttetést tart fenn;

b.) kirándulásokat rendez;

c.) hegységünk és vidékünk szebb pontjait hozzáférhetővé teszi, utakat készittett és jelez, tájékoztató táblákat, messzelátókat, menedékházakat és a sétányokon padokat állittat fel;

d) összejöveteleket, társasestélyeket rendez;

e) tagjainak könnyebb tájékoztatása végett „Értesitő"-t ad ki;

f.) esetleg beszerzett vagy kiadandó térképeket, tájékoztató füzeteket stb. tagjainak rendelkezésére bocsájt.

IV. Tagok.

a) A köszegi osztálynak tagjává, valamely tag ajánlatára, minden feddhetlen jellemő egyen (férfi vagy nő) továbbá jogi személy, hatóság, testület, intézetek, társaság lehet;

b.) a tagok évenkint 2 frt tagdijat fizetnek; kilépni a körből csak az év végén lehet;

c) a tagokat a választmány veszi fel. — a felvételt megtagadó határozat a közgyüléshez felebbezhető.

V. A tagok jogai.

a.) Az osztály tagjai tagdijuk fejében megkapják a „M. T. E." által kiadott „Turisták Lapját" az egylet minden kedvezményeiben részesülnek és az osztály minden kiadványaira igényt tarthatnak, ugyszintén résztvehetnek a rendezendő összejöveteleken, társasestélyeken, kirándulásokban stb.

b.) Minden tag választó és választható, a közgyülésen inditványt tehet, melynek tárgya azonban a közgyülést megelőzőleg legkésőbb 3 nappal az elnökségnél irásban bejelentendő.

c) Hatóság, testület, társaság vagy intézet a tagságból eredő jogait a közgyülésen egy a választmánynál bejelentett képviselővel gyakorolhatja, a ki különben is tagja az osztálynak; — egy tag azonban csak egy testületet vagy intézetet képviselhet.

VI. A tagok kötelességei.

a.) A tagok az évi dijat minden év márczius hó végéig az osztály pénztárába befizetni kötelesek;

b.) aki tagdiját ez idöig le nem fizeti, tagsági jogait mindaddig nem gyakorolhatja, mig e kötelezettségének eleget nem tett.

c.) A tagdij befizetéséről a pénztáros tagsági igazolásul is szolgáló évi jegyet ad;

d.) a tag kilépését deczember hó végéig irásban bejelenteni köteles, — a ki ez időt elmulasztotta a következő évre is tagnak tekintetik.

e) A tagság kizárással is megszünhetik, ha valamely tag magatartásával közmegbotránykozást okozott; a illető tag a választmánynak a kizárást kimondó határozata ellen a közgyülésnél kereshet orvoslást.

VII. Ügyvitel-Választmány.

a.) Az osztály ügyeit a választmány és a közgyülés intézi el.

b) A választmány tagjai: az elnök, alelnök, titkár, pénztáros, utnagy és 20 tag, kiket a közgyülés csak személyesen, rendszerint szavazólapokkal gyakorolható szavazással, vagy egyhangu közfelkiáltással három évre szavazattöbbséggel választ meg.

c.) A választmány végrehajtja a közgyülés határozatait és elintézi mindazon ügyeket, melyek a közgyülésnek fenntartva nincsenek, felveszi a tagokat, ellenőrzi a pénztár kezelését és azt bármikor, de legalább az év végén megvizsgálja, szükség szerint ülésez, melyre a meghivót az elnökség küldi szét.

d.) A választmányi üléseken érvényes határozathozatalhoz a megjelent tisztviselőkön kivül legalább 5 választmányi tag jelenléte szükséges; minden alkalommal szótöbbség határoz, — egyenlő szavazatoknál az elnök szavazata dönt.

e) A választmányi ülések jegyzőkönyveit elnök, titkár és egy jelenvolt választmányi tag aláirásukkal hitelesitik.

(Vége következik.)

HIREK.

☛ A husvéti szent ünnepek miatt lapunk jelen száma egy nappal korábban jelenik meg.

— **A nagyhét.** Mint rendesen, most is nem közönséges képet nyujtott a nagyhet. Városunkba számtalan vendég érkezett, ismert és ismeretlen alakok. Azután csakhamar bekövetkezett az egyház gyásza. Templomaink komor képet öltöttek, a harangok elnemultak s százával tódult a nép a templomokba és szép kalváriánkra. Ma már felhangzik az Alleluja. Ő ül, vigad minden keresztény lelek, hogy feltámadott Krisztus.

— **Rendkivüli városi közgyülés.** Városi képviselőtestületünk e hó 14-én rendkivüli közgyülést tartott, melyen a tagok igen szép számmal, körülbelul negyvenen, vettek részt. A tanácskozás főtárgyát a városi adósságok convertálása képezte. A város képviselő-testülete a converziot már a mult 1891. évi október havi ülésen, a midőn a költségvetést tárgyalta, elvileg elhatározta, — az 1892. évi költség-előirányzat már a converzio keresztül vitelére is lett alapitva, s ha mégis csak most került ezen ügy tárgyalás alá, annak oka a sok felebezésben keresendő, s mi nem csak idő, hanem, mint épen ezen esetben, pénzveszteségei is jár a várósra nezve. Mondják, hogy a városnak több ezer forintra menő kart okoztak a converziót tárgyaló közgyülés határozatainak felebbezésevel. De térjünk már most tulajdonképeni tárgyunkra. Polgármester előterjesztette hogy az oktoberi határozat jogerőre emelkedése után azonnal az osztr.-magy. bankhoz fordult azon kérelemmel, hogy a városnak 120,000 frtnyi olcsó kölcsönt szavazna meg. A bank felolvasott értesitésében közli a várossal, hogy e kölcsönt megszavazta olykép, hogy a város 4%-os zálogevelekben kapja a 120,000 frtot jelzálogi biztositás mellett, a zálogleveleket a bank a napi pénzértékévfolyam szerint 50 kr. levonásával elárusitás végett átveszi, a város pedig $4^{3}/_{4}$% kamat és $^{1}/_{2}$% tőkeösszeg, tehát $5^{1}/_{4}$% évi járulekokban 50 év alatt a 120,000 frtnyi adósságát teljesen letörleszti, — ajánlja tehát polgármester a képviselő-testületnek, hogy ezen műveletet fogadja el. Erre Markovits József városi tiszti ügyész kervén szot, az ügyet következőkben ismerteti. A városnak összesen 163,264 frt 39 krnyi adóssága van, ebből 5%-os 17447 frt 89 kr., $5^{1}/_{2}$%-os 94500 frt és 6%-os 51316 frt 50 kr., ezen tartozások után az évi kamat-szükseglet 9337 frt 26 kr., a vasuti kölcsön tőketörlesztés évi 3000 frt, az összes szükséglet tehát 12,337 frt 26 kr., a mibe természetesen az 5 és 6%-os, összesen 68,764 frt 39 kr., adósság tőke-törlesztéséből semmi sem foglaltatik. — A város adósságának rendezese azon alapul, hogy a 45,100 frt névértékü italmérési kötvény mielőbb eladassék, s az eladás után befolyt összeg adósság törlesztésére forditassék, s a még fenmaradó, mintegy 120,000 frtnyi tartozás a polgármester ur által ismertetett kölcsön-művelettel rendeztessék. Előadja továbbá, hogy a regal-kötvények eladása után a városnak 120,000 frt adóssága marad, mely 50 éven keresztül évi $5^{1}/_{4}$%-ot, tehát évi 6300 frtot igényel mely összeggel 50 év alatt az egész 120,000 frt egyuttal vissza is fizettetik. Ámde az osztr.-magyar bank a városnak jelzálogi biztositás mellett záloglevél-kölcsönt szavazott meg, a mely hitelművelet realizálása tetemes költségbe kerül. Ugyanis a 120,000 frtos kötvény bélyege 375 frt, bekeblezési illeték $^{7}/_{10}$%-a 840 frt, összesen tehát bélyeg és illeték 1215 frt. Ehhez járul a záloglevél árfolyam és eladási illeték különbözete 1% = 1200 frt, összesen tehát, nem számitva a kisebb bélyeg és egyebb kiadásokat, a város terhére 2415 frt levonás mutatkozik, a mit ha lehet el kelt kerülni. — A városnak főhitelezője a kőszegi takarékpénztár, ennek tartozik 94,500 frt vasuti és 16,800 frt egyébb kölcsönnel, összesen tehát 111,300 frttal. Inditványozza tehát, hogy miután a kőszegi takarékpénztár a várossal szemben mindenkor a legelőzékenyebben járt el, kéressék meg a takarékpénztár, hogy adja ő a 120,000 frtnyi kölcsönt a városnak ugyanazon feltételek mellett, mint a melyek mellett azt az osztr.-magyar bank megszavazta, mert ha azt a takarékpénztár teheti, nem kell uj kötvényt sem kiállitani, a bekeblezés sem szükséges, az árfolyam és érték-különbözet és eladási bélyeg- és bekeblezési illetek fejében kimutatott 2415 frt is megtakaritatni fogna. — Megjegyzendő, hogy ha a takarékpénztár ezen ügyletbe belebocsátkozik, akkor a külön kötvény kiállitása azért mellőzhető, mert a 111,300 frtról a takarékpénztár már ugy is bir kötvénynyel a várostól és az annak alapján fennálló tartozást csak átszámitani kellene, s habár a takarékpénztár tőkéjét feltétlenül 50 évre ily módon le nem is kötheti, s valószinüleg felmondást fog kivánni, kikötheti a felmondást a város is, — s ha bekövetkeznék az idő, hogy a takarékpénztár e kölcsönt felmondaná, még mindig lesz a városnak ideje (kiválóan, ha a felmondás 1 évre szólna) gondoskodnia arról, hogy az akkor még fennálló tartozását más pénzintézetnél, avagy az osztr.-magy. banknál convertalhassa. A fenntiekhez járul még az is, hogy a város által tőke és kamat fejében évenként 50 éven át fizetendő 6300 frtnyi összeg itt marad a városban. Igaz ugyan, hogy a kőszegi takarékpénztár a betevő feleknek 4%-os kamatot, 40 kr. adót, tehát 4 frt 40 krt fizet százankent $4^{3}/_{4}$%-os kamatozás mellett minden 100 frt után csak 35 kr. brutto hasznot huz, melyből még az adót is kezelési köleség-járulékokat is kell fizetnie, tehát csak áldozatot hoz a városnak, — a mellett, hogy egy ily nagyobb tőkét hosszu időre leköt, mégis hiszi szóló, hogy a kőszegi takarékpénztár a város iránti tekintetből e műveletbe belebocsátkozik. Inditványozná tehát egy a polgármester elnökiete alatt Major János, Szovják Hugó, Pötzelberger Károly, Tuczentaller Lajos és a tiszti-ügyész urakból álló bizottság kiküldését, mely bizottság ezen ügy tanulmányozása, a kőszegi takarékpénztárhoz intézendő kérelem előterjesztése és az eredménynek a május havi közgyülésre leendő bejelentésével megbizatnék. — A képviselő-testület ezen indokolt inditványt névszerinti szavazással egyhangulag magáévá téve, határozattá emelte.

— **Turisták munkassága.** A *kőszegi turista-osztály* választmánya a mult hétfőn gyülést tartott, melyen meghalgatták és elfogadták a szükséges teendők megállapitására kiküldött bizottság javaslatait. E szerint legközelebb megindul a munka az Ó-házon, a Hörmann-kútnál, a kőfejtőnél és szerte a határban, hol utakat javitanak, hajlékokat és padokat állitanak fel. Az osztály ügyrendet a központ lényegtelen változtatással elfogadta, ugy hogy az most már érvenybe lépett. Ezt az ügyrendet lapunk más helyen egész terjedelmében közöljük.

— **Az uj dijszabás** e hó 15-én lépett életbe helyiérdekü vasutunknál. A menetdij személyenkint a szállitási adóval és kincstári bélyegilletékkel együtt Kőszegtől Lukácsházáig (vagy vissza) a II. kocsiosztályban 18, a III. k. o.-ban 12. kr. Kőszegtől Német-Gencsig (vagy vissza) a II. k. o.-ban 26, a III. k. o.-ban 18 kr. Kőszegtől Szombathelyig (vagy vissza) a II. k. o.-ban 60, a III. k. o.-ban 41 kr. Lukácsházától Német-Gencsig (vagy vissza) a II. k. o.-ban 18, a III. k. o.-ban 12 kr. Lukácsházától Szombatholyig (vagy vissza) a II. k. o.-ban 26, a III. k. o.-ban 18 kr. Német-Gencstől Szombathelyig (vagy vissza) a II. k. o.-ban 18, a III. k. o.-ban 12 kr. A dijszabás általános határozmányait lapunk jövő számában közöljük.

— **A Köszegi plebaniai templomipitési-bizottság** a folyó évben foganatositandó ácsmunkákra, melyek a költségelőirányzat szerint tizezer ftra vannak felvéve, ezennel pályázatot hirdet. Az érdekelt vállalkozók felhivatnak, hogy zárt ajánlatukat, 500 frt bánatpénzzel ellátva, folyó évi ápril. 30. deli 12 óráig a kőszegi plebánia-hivatalnál nyujtsák be. A bizottság fentartja az ajánlatok közül a szabad választási jogot. A tervek és költségelőirányzat a kőszegi plebánia-hivatalnál megtekinthetők. Kőszeg 1892. april. 14-én.

Major János,
prépost-plébános,
bizottsági elnök.

— **Templomépités.** Az uj plébánia templom épitésében annyira halattak a mult héten, hogy az alapott körös-körül kiásták s a szentély, valamint az uri-utcza felé eső szentsir-kápolna alapfalának lerakásához hozzá fogtak. A Szent-Háromság-szobor mögött fölnalmozott rengeteg földet a napokban javasrészben elhordták, hogy ez ne képezen akadályt a közlekedésben.

— **Meghivo** az 1892. április hó 24-én jövő vasárnap, a bálház nagy termében tartandó és a soproni kamarai zene-társaság által rendezendő hangversenyre, melyen közreműködnek Altdörfer Victor, Manninger Béla, Schuppler Feri, Buresch József, Russ testvérek, Stráner Ferencz, és (a hangversenyt rendező) Zupancic N. C. urak. Müsorozat: 1. Mendelsohn, vonós négyes op. 12. 2. Rubinstein, (zongorabangverseny két zongorán) 3. Mozart, vonós ötös G.-moll. 4. Schuhmann, zongora-négyes op. 47. Kezdete pont 8 órakor.

— **Husvéti mulatság.** A *Konkordia* életjelt ad magáról. A dalosok ugyanis az uj karmesterrel élükön husvét hétfőjén a sörház-kertben énekelni fognak.

— **A kereskedelmi kör** tánczvigalma e hó 30-án lesz, melyre a meghivókat a legközelebbi napokban küldik szét. Igen jó ötlet volt a jövedelem felét az uj templom tornyóra-alapja javára szánni, mert ez az óra rang- és valláskülönbség nélkül mindenkinek fogja mutatni, hogy „hiányat ütött az óra". Ez tehát egy oly czél, mely mindegyikünk pártolására és támogatására érdemes és el is lesz érthető. A tánczestély alkalmából a hölgyek igen kedves májusi-emléket fognak kapni, mely maradandó becsü, igen csinos tárgy lesz.

— **Uj turistatagok.** Turistáknak jelentkeztek az utóbbi időben: Szájbely Gyula országgyülési képviselőnk, Knauto Rezső és Mayer Lajos Kapuvárról, Marhovszky Ilona, Weiszmahr Sándor és Olszelvszky Imre Kőszegről, ezekkel a turista-osztály most már 150 tagot számlál.

— **Lakás keresők.** Alig mulik nap, hogy idegenek személyesen vagy levélileg lakásokat ne keresnének városunkban; persze olyan lakásokat, a melyek megfelelnek egy kis jobb izlésnek és kényelemnek, mert közönségesebb egy-két szobás lakást falun is talalnak. Sajnos, elkell utasitani őket, mivel nem rendelkezünk nagyobb és szebb fölött.

— **A hangverseny elhalasztva.** A férfi hangversenyre vonatkozólag sürgöny érkezett ma este, mely szerint Russ urnak megbetegedése következtében a hangverseny elhalasztása vált szükségessé, minél fogva az nem hétfőn, hanem csak jövő vasárnap, e hó 24-én, lesz megtartva.

— **A Gyöngyös vize.** Ritkán dicsekedhetik Gyöngyösünk az ő teljes vizmennyiségével. Elszedi előle az a kis pajtás, melyet a malmok hajtására teremtett az emberi kéz. Most föltámadt, husvétra, dicsőségesen a természetes ágy, de hogy meddig tart uj élete? — — bizony csak napokig, mert ha megreperálták az ő versenytársát, az ugynevezett malomágot, meg vizműveinket, csakhamar ismét vizszegénynyé lesz a Gyöngyös természetes ága és ennek foltyán álhalottá.

— **Halálozás.** Michaelis Izidor helybeli ág. év. lelkész nővére, Karolina, e hó 11-én rövid, de sulyos szenvedés után jobb létre szenderült. Nagy részvéttel temették el e hó 12-én a helybeli sirkertben.

— **Tüzoltók gyakorlata.** Tüzoltócsapatunk az ő uj főparancsnakának személyes vezérlete alatt mult vasárnapon a városmajor udvarán gyakorlatot tartott. Először szer-, azután rendgyakorlatok folytak és pedig igen jó eredménynyel.

— **Fütőanyag.** A város most fát árul. A bleigrabeni dülőnél eladásra kerül 111 öl tölgyfadorony, a Hetforrásnál: 163 ¾ öl bükkhasáb, 19 ¼ öl alja, 58 ¾ öl dorongfa, 13 ¾ öl tölgydorong; A sáros-kutnál 253 ¼ öl bükkhasáb, 103 ¼ öl bükkfadorong, 30½ öl tölgydorong 7 öl nyirfadorong. Azonkivül különböző helyeken bükkfa. Hogy mely árakon vásárolható ez a fa, azt majd a városi dobos kikiáltja, vagy meg lehet tudni a házipénztárnál, mert a városnak nincsen arra egy pár „hatosa", hogy az ujságokba hirdettetné fa-árait. Minek is tudna azt minden ember?!

— **Kirándulás bicziklin.** Biciklistáiuk egy része, ha kedvező idő lesz, húsvet két ünnepén nagyobb kirándulást tervez. Kirchschlagon, Aspangon át Glogaitzig, esetleg Reichenauig. Vasparipáik persze jól kipihenvék, s azért nem félnek mindjárt kezdetben ilyen hosszu úttól.

— **Beküldetett.** Több oldalról tett azon megjegyzésre, hogy a halászat alkalmával több partbirtokos nem tartoznék megengedni a vizhez való járást, kellemetlenségek elkerülése végett kérem a tek. szerk. urat a halászati törvény következő kivonatát b. lapjában közölni: Hivatkozással az 1888. évi XIX. t. cz. 12. §-ára a parti birtokos és a medertulajdonos türni tartozik, hogy a halászatra jogositott a vizhez járjon, hálóját, vagy egyéb halászati eszközét a partról a vizbe vethesse és kihuzhassa.

— **Tüz a vidéken.** Szegény Léka községének sokszor kijut a tűzkárból. E hó 9-én déltájban a templom szomszédságában erős szél mellett ismét tűz ütött ki, mely négy házat hamvasztott el. A tűz elfojtásában a közeli falvak tűzoltóinak nagy érdemük van, de legjobban elháritotta a további bajt az a rendkivüli eset, hogy ugy 2 óra felé lecsendesedett a szél.

— **Szombathelyi hirek.** A szombathelyi polgármester, Szabó Ernő, csakugyan lemondott állásáról és lemondását elfogadták. — Seress Imre, a *Dunántul* szerkesztője megválik e laptól, hogy egy biztositi-társaság soproni képviselőségének a vezetője legyen.

— **Kivándorlás.** A vidékről egyre kapjuk a hireket, hogy egyesek és családok megunván a magyar földön való tartózkodást, Amerikába készülnek. A közeli német községekből most az ünnepek után többen kelnek utra.

— **Uj szinigazgató.** Váradi József, a nálunk is szép bariton hangjáról ismeretes szinész a napokban igazgatói engedélyt nyert vidéki szintársuiat alakitására.

— **Pályázati eredmények kihirdetése a Vasmegyei körben.** A Vasmegyei Körben a mult hét folyamán hirdették ki a még hátralevő pályázatok eredményet. A novellákról és lélektani rajzokról dr. Kovats S. János referált, és sorra bonczolgatván a beérkezett dolgozatokat, sajnálattal konstatálta, hogy a birálók többsége a pályaművek egyikét sem találta megjutalmazhatónak. A legjobb magyarsággal irt művekről Székely Imre titkár tett jelentést, melyben elismerőleg szól az összes pályaművekről, de különös magasztalással emliti fel a „Délibab" czimű pályaművet, melynek úgy tiszta nyelvezetére, mint ragyogó phantasiávai és meleg poesissel megirt s a mellett a természet alapos ismeretéről tanuskodó részleteire való tekintettel a birálók egyhangu szavazata értelmében az „elnöki dij" kiadását ajánlja. A remekül megirt kis pályamű szerzője Keresztury József, a kör szépíthetségű jegyzője, kit a köri tagok szivélyesen üdvözöltek. — A meddő novella pályázatra uj határidőül május elseje tüzetett ki.

— **Déli vasut.** Husvét ünnepe alkalmából a déli vasut magyar vonalainak állomásairól Budapest, Bécs, Fiume, Triest és Velenczébe rendkivül mérsékelt áru menettérti jegyek lesznek kiadva, melyek 14 napig érvényesek és meg azon kedvezményt nyujtják, hogy vissza jövetelkor ezen jegyekkel az utazást kétszer tetszésszerinti állomásokon félbe lehet szakitani. Ezen jegyek kiadására és áraira nézve külön hirdetmények adattak ki, melyekben a vonatok, melyekhez ezen rendkivül mérsékelt áru jegyek érvényesek, indulási idejükkel fel vannak emlitve.

— **Meghivó.** A körmendi casino 1892. évi ápril hó 18-án (husvét-hétfőn) a „Korona" vendéglő disztermében hangversenynyel és tánczczal egybekötött zártkörü házi estélyt rendez. Kezdete esti 8 órakor. A hangverseny műsora az estély kezdetén fog kiosztani.

— **Szőllővesszők szállitása.** A cs. és kir. szab. déli vaspálya-társaság 1892. év végéig bármely sulyban feladásra kerülő szőlővesszőket tetemesen mérsékelt dijtételekkel szállit azon vidékekre, amelyek a filloxera pusztitása által keményen sujtottak.

— **Hirdetmény.** A m. kir. keresk. miniszter ur ő nagym. f. é. 15300 IV. sz. a. m. rendelete szerint a német szövetségtanácsnak azon határozata folytán, hogy az amerikai származásu sertéshusra s kolbászfélékre nézve fennállott beviteli tilalom megszünt, a Németországba vitt effele czikkekre nézve eddig megkivánt azon igazolás, hogy nem amerikai származásuak s általában a Magyarországból Németországba bevitt ily külmények-hez melléklendő származási bizonylat ezentúl feleslegessé vált. Erről az érdekelt körök értesittetnek. Sopron, 1892 április hóban. *A kerületi kereskedelmi és iparkamara.*

— **Hirdetmény.** A nagym. m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur leirata szeriut f. é. julius 9-én Nyiregyházán aratógépverseny fog tartatni, mely verseny különösen alkalmas arra, hogy a hazai kenderzsinegek mint kérekötők, kisérletek és tanulmányok által kipróbáltassanak. Az érdekelt körök ennélfogva ezen versenyre figyelmeztetnek. Sopron, 1892. április hóban.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Különfélék.

— **A komlótermelés meghonositása** czéljából a földmivelésügyi miniszter országos intézkedéseket szándokozik tenni és e czélból felszólitotta a törvényhatóságokat, hogy hozzá jelentést tegyenek azirán, mely vidékeken és mily kiterjedésben üzik hazánkban jelenleg a komlótermelést.

— **A gabnaüzlet helyzete.** Budapestről irják nekünk: Az időjárás folyton szaraz és meleg, széllel vegyest. Az őszi vetések állása igen kedvező. Ugyanez áll a külföldről is. A hangulat a külföldi piaczokon lanyha és az irányzat mindenütt csökkenő. A forgalom, minthogy a fogyasztók csak a legszükségesebbet veszik, csekély és vontatott és a spekuláczió is egészen tétlen. A folytonos árhanyatlás e téren azután a lisztpiacz helyzetének javulását is gátolja; ily körülmények között a malmok nagy veszteségre dolgoznak, raktárai túl vannak halmozva s hogy a nagyobb bajt elkerüljék üzemüket beszüntetik. A korpaüzlet élénk.

— **Keves a kávé,** igy hát drágulni fog az ára. Legalább ezt irják Triesztből a „Kereskedők Lapjá"-nak. Mint egy ottani nagy kávéczeghez érkezett távirat mondja, Brazilianak, mely pedig tudvalevőleg a világ legelső kávépiacza és termelőországa, az idén mintegy egymillio bálával kevesebb kávétermése lesz, mint tavaly volt. Hasonló jelentések érkeznek a többi termelő országokból is.

— **Hirdetmány.** Pezsgőt, folyadékot és más kényesebb tárgyakat tartalmazó postai küldemények gondos csomagolása. A közönség a pezsgőt, bort s efféle folyadékot tartalmazó palaczkokat rendesen ládákban csomagolva adja ugyau postára, azonban gyakran a palaczkok a ládában oly rosszul vannak elhelyezve, hogy gondosabb kezelés mellett is nem ritkán egyes palaczkok eltörnek, sőt még más küldeményekben is kárt okoznak. Minthogy a felvevő postahivatalok nincsenek azon helyzetben, hogy megitelhessék, vajjon a küldemény belül jól van-e csomagolva, minthogy továbbá a kincstár nem szavatol oly kárért, melyet a föladó a küldeméuy feladására vonatkozó postai szabályok szem előtt tévesztése, pl. elégtelen, vagy czélszerűtleu csomagolás stb. által maga okozott, illetve magára hiritott, valamint általában nem szavatol folyadékok kifolyásáért, törékeny tárgyak eltöréséért stb.; a postát igénybe vevő közönséget a következőkre figyelmeztetem: 1. Folyadékoknál pezsgő, bor stb.) arra kell vigyázni, hogy az egyes palaczkok a ládan belü oly szorosan legyenek elhelyezve, hogy ne mozoghassanak. 2. Levágott virágokat, virágcsokrokat vatta közé kell tenni s ugy elhelyezni, hogy a tartály oldalaihoz oda ne ütődjenek. Más élő növényeket, de a művirágokat is, különösen ha nagyobb tert foglalnak el, oly módon kell csomagolni, hogy azok minden oldalról kellően védve legyenek. 3. Gyümölcsöt legalább papirfoszlányok közé kell rakni, hogy össze ne zúzassék. 4. Vajat és zsiradékot vizhatlanul kell csomagolni s nagy faládába, vagy a mi még ajánlatosabb, badogszelonczébe tenni. Zsiradékot tartalmazó küldemények csak kettős tartályba csomagolva adhatók postára. 5. Friss húst kosarakban és zsákokbau is lehet szállitani, de a húsdarabokat a zsákon belül boreczettel áztatott vászonba kell burkolni. 6. Tojást száraz, tiszta, szagtalan szecska vagy polyva közé téve erősebb ládákbau kell feladni. 7. Gyúanyagokat, a mennyiben a postai szállitásból kizárva nincsenek, a Magyarországi Rendeletek Tára 1885. évfolyamának 431. és következő oldalain foglalt 3507 illetve 11.299. számú rendeletnek megfelelően kell csomagolni. 8. Értékesebb tárgyakat, kivált ha nedvesség vagy dörzsölés által könnyen megsérülnek, viaszos vászonba bőrbe, vagy vászonnal körülburkolt dobozba, törékeny tárgyakat polyva vagy széna közé téve, erősebb szerkezetű ládába kell elhelyezni. 9. Ékszereket és drágaságokat tokban elhelyezve, azonfelül vászonnal körülburkolt erős fadobozba vagy faládácskába zárva jól körül kell kötözni. 10. Értékes tárgyakat tartalmazó csomagok pecsételésére kizárólag jó minőségű erős, finom pecsétviaszt és vésett pecsétnyomot kell használni. Ékszereket és drágaságokat tartalmazó küldeményeknél a pecsétnyomatok tisztaságára és olvashatóságára kiváló gondot kell forditani. Az utóbb emlitett küldeményeknél a czím mindig, de a többieknél is lehetőleg magára a külső burkolatra, gyöngyöletre, tartályra irandó. Ha a külső burkolatra irni nem lehet s a küldemény sem ékszereket, sem drágaságokat nem tartalmaz, a czímet papirlapra is lehet irni, de ezt egész hátlapjával a küldeményre tartósan rá kell ragasztani s oly módon megerősíteni, hogy szállitás közben le ne váljék. Folyékony vagy törékeny küldeményeknél a külső tartályra figyelmeztető idom, jel, pl. a szokásos palaczk stb. alak rajzolandó; ugyszintén megfelelő megjegyzéssel látandók el a balikrát s gyorsan romló tárgyakat tartalmazó küldemények. Budapesten, 1892. évi márczius hó 11-én. Baross s. k.

— **Egy kitünő háziszer,** mely bátran foglalhat helyet a legelőkelőbb gyógyszer-különlegességek közt, Brázay-féle sósborszesz. Soha senki se tette nevét oly népszerüvé Európában egy hasonló szer feltalálása által, mint Lee Vilmos, a sósborszesz első készitője és Magyarországban Brázay Kálmán, ki a sósborszeszt hazánkban bevezette. E szernek nem szabadna hiányozni egyetlen háztartásból sem. Jó ez fül-, szem-, fog- és torokbaj ellen, megszünteti a szaggatást, fejfájást, migraint, a legjobb hajmosó szer, eltávolitja a kütegot, pörsenést és a bőrnek egyéb rendellenességeit; kitünő hatása van a gyenge szemre és tudvalevő, hogy e szer mentette meg Kossuth Lajos nagy hazánkfiának szemevilágát 1877-ben. Az orvosok négyféleképen használják, és pedig bedörzsölésre, borogatásra, belsőleg és massage-ra is, mely utóbbira különösen dr. Lőrinczy és vele együtt más előkelő orvosok melegen ajánlják. E szer minden nagyobb füszerkereskedésben kapható, de ajánlatos a gyenge utánzatok elkerülése czéljából csak olyant elfogadni, melynek vignettáján Brázay háza alatt a 19. vagy 20. szám, mint a védjegy száma láthatók és melynek palaczkjai és kupakjai Brázay czégfeliratával vannak öntve.

— **A m. kir. orsz. közp. mintapinczében** kezelt hazánk termelékebeli kitünő minőségű borok napról-napra szaporidó kiterjedtebb keresletnek örvendenek; hir szerint jelentékeny megrendelések érkeztek Amerika több részéből, ugy Indiából, majd Ausztriából a budapesti elárusitó képviselethez, miután ugyanott a megelőző próbaküldemények dicsérő elismerést nyertek.

Irodalom.

— **Az Athenaeum Kézi Lexikona.** A tudományok enciklopediája különös tekintettel Magyarországra. Szerkeszti Dr. Acsády Ignácz. Budapest, 1892. Tizenharmadik füzet. A népszerü s igazán nagy arányu elterjedésnek örvendő vállalat ez uj füzete az F. betűt foglalja magában s a Faragó-Folytonosság hiány közti dús anyagot közli. Ez a füzet is szembetünően bizonyitja, hogy a Kézi Lexikon mily ügyesen tudja a nemzetközi és a tisztán magyar tudományos anyag közötti helyes arányt megtartani. Felölel mindent, de mégis a legelső helyet az foglalja el benne, ami magyar. A füzet nagyobb czikkei közül emlitendők a Fátra hegységek, Faültetés, Faust-monda, Fayence, Februári patens, Fellél, Fedezés, Fedezet, Fegyelmi biróság, Fehérités, Fehérnye, Fejfájás, Fejlődéstan, Fekete sereg, Fekete tenger, Felhő Felfrástan, Felső-Ausztria, Felsőtábla, Felszivódás, Felszólamlás, Fémjelzés, Fény, Fényképészet, Ferdinánd magyar királyok, Ferencz királyok, Ferencz csatorna, Ferencz József koronás királyunk, Ferencz József-föld, Ferencz József-intézet, Fertő tó, Fertőtelenités, Fertőző betegség. Festészet, a Finnországra vonatkozó számos czik, Fiume, Foederalismus, Forgalom, a Fogászatra vonatkozó számos czikk, Főispán, Föld s a vele kapcsolatos czikkek (számunk csaknem ötven) Folyó, stb. Ez is eléggé jelzi, minő változatos az anyag, melyet a nagy diszszel kiállitott füzet felölel. Két igen szép melléklet is van hozzá csatolva az egyik az Építészeti stylek harmadig és negyedik tábláját adja 44 rajzzal, a másik, tisztán magyar érdekü, pedig a hazánkba legutóbb visszakerült Corvin-Codexnek egy lapját mutatja be, mely bizonyára sok ember vágyát elégiti ki, aki eddig a Corvinák szép kiállitásáról nem birt magának képet alkotni. Melegen ajánljuk a közhasznu vállalatot a magyar közönség támogatásába. Valóban nélkülözhetetlen irodalmi segédeszközt nyer benne, mely utbaigazi tást ad a közélet és tudomány minden ágában. Megjelenik negyven kétheti, három ives füzetben s 1893 áprilisban teljesen be lesz fejezve. Egy füzet ára 30 kr. A legczélszerűbb 10—10 füzetre 3 frtjával előfizetni, s a pénz az Athenaeum kiadóhivatalához Budapestre küldendő. De megrendelhető minden könyvkereskedésben is.

— **Baromfi tenyésztőknek.** Az állatkert régi jó nevű tyukászatában vérfelfriscités czéljából elsőrendű valódi tisztafajú, tenyésztörzsek érkeztek a külföld legkiválóbb tenyésztőitől. Az igazgatóság már elfogad megrendeléseket fajbaromfi tojásokra, és kivánatra bérmentve küld árjegyzéket. Képes árjegyzék 50 krajczárnak készpénzben vagy levéljegyekben leendő előleges beküldése mellett azinte bérmentve küldetik meg a megrendelőknek. Bővebb felvilágositást készséggel nyujt az igazgatóság.

— **A „Magyar Nők Lapjának"** husvéti száma ismét arról tanuskodik, hogy méltó a művelt hölgyek pártfogására. Változatos és gazdag tartalmát Benitzky Bajza Lenke, Nagyváradi Mira, Tasnády Anna, Brankovics György, Rudnyánszky Gyula, Dr. Prém József, Palágyi Lajos, Elemér, P. Szabó Endre, hangulatteljes költeményei, erdekes elbeszélései alkalomszerü czikkei és regényei képezik. Háztartási, kertészeti, konyhászati s orvosi tanácsai egytől egyig szakszerűek s a legtapasztaltabb gazdasszonyra nézve is tanulságosak. „Tükör előtt" czimü divatmelléklete, pompás divatképeivel s eredeti divattudósításaival a hölgyek igényeit teljesen kielégitheti. „A Magyar Nők Lapját" a mely „Lugas" czimü gyermeklappal is ingyért kedveskedik előfizetőink melegen ajánljuk t. hölgyeink figyelmébe. Mutatványszámokat a kiadóhivatal (Budapest, Kishid-utcza 9. sz.) szivesen küld.

Felelős szerkesztő: ***Wittinger Antal.***
Kiadó-laptulajdonos: ***Feigl Gyula.***

Nyilt-tér.

Nyers-bastselyem szövetet, egész öltönyre valót szállit 10 ft 50 krért (kivánatra jobb fajtájut is) **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállitó) **selyemgyára Zürichben**, póstabér- és vámmentesen. Minták postafordultával küldetnek. Svájczba czimzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó".

Glória selymet — 120 cmtr. szélességben, por- és esőköpönyegek, valamint zubonyokra alkalmasat méterenkent 2 ft. 65 krtól.

Cjúz, köszvény, tagszaggatás, fejfájás, czipőfádalom hátfájdalom stb. ellen legjobb bedörzsölés a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller.

Több mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-enyhitő **szer** és majdnem minden gyógyszertárban kapható 40 és 60 krért. Minthogy utánzások léteznek, ennélfogva mindig határozottan:

„Horgony-Pain-Expeller"

kérendő.

MEDERL JÁNOS,

épitő- és butorasztalos

Kőszegen,

tisztelettel ajánlja a mai napon **császár-utcza 756.** számu házban berendezett

fa- és érczkoporsó

valamint temetkezéshez szükséges egyéb tárgyakból álló nagy raktárát.

Vállalkozik bármely vallásszerinti temetés rendezésére a legolcsóbb árak mellett.

Bor-kivonat,

kitünő szer ártalmatlan bor előállításához — a valódi bortól meg nem különböztethető — ajánlom a fennti kipróbált különlegességet.

2 kgr. ára (100 liter bort ád) 5 frt 50 kr. Recept mellékelve — ingyen. Jó eredményért vagy a gyártmány ártalmatlanságáért felelőség.

Szesz-megtakaritást

az égett boroknál az én felülmulhatatlan erős essenciám által elérhető; ez az italoknak egy kellemes csipős izt kölcsönöz, és csakis nálam kapható.

Egy klgr. ára 3 frt 50 kr. (600—1000 litert ád) használati utasitás mellékelve

A fennti különlegességeken kivül ajánlok különféle „essenciát" rum, cognac, finom liquer stb. gyárak számára, felülmulhatatlan minőségben. Receptek ingyen mellékelve. **Árjegyzék bérmentve.**

Pollák Károly Pülöp,

essenc-különlegességek gyára, Prága.

Solid képviselők kerestetnek.

Villányi borok.

Világhirü nemes fajok:

1888-as vörös portogizi borok	24—30	kr. lit.
1886-os „ kiválogatott	35—40	„ „
1881-es „ Cabinet	45—60	„ „
1891-es fehér asztali borok	22—24	„ „
1889-es „ „ „	26—30	„ „
1886-os Pecsenyebor	35—40	„ „
1884-es Muskately v. rizliugi	45—60	„ „
Siller borok	18—26	„ „
Fehér s vörös aszuborok	80—150	kr. lit.
Törköly pálinka	50—60	„ „
Ó szilvorium	80—100	„ „
Cognac	150—250	„ „

Megrendeléseket 50 literes hordóktól kezdve vasuti utánvéttel jótállás mellett szállit a

Várady-féle pinczegazdaság,

Villányon (Baranya m.)

Pálinkák s aszu-boro. 5 kgr. postacsomagokban is szállitattnak.

Hordók bérmentve visszavételnek.

Szép minták magánvevőknek ingyen és bérmentve.

Mintakönyvek szabók számára bérmentetlen.

Öltözékeknek való kelmék.

Peruvien és Dosking a magas klérus számára, szabályszerü kelmék cs. és kir. tiszti egyenruháknak, aggharczosok-, tiszteltok-, tornaszok- és liberiáknak, billárd- és játékasztalokra való posztó, (loden), vizhatlan vadász-abatoknak, mosókelmék, utazóplaidek 4—14 frtig stb. Aki olcsó, tisztességes, tartós, tiszta gyapjus posztóárukat és nem oacsó rongyokat, melyek minden oldalról vevésre ajánltatnak és alig érdemesek a szabó ollójára, akar venni, forduljon

Stikarovsky Jánoshoz Brünnben

Ausztria-Magyarország legnagyobb posztógyára.

Figyelmeztetésül! A n. é. közönség oly czégek elől, melyek 3/10 méter hosszu „maradékokat", „szelvenyeket", és ugynevezett „metszelekeket" salonöltözékekre hirdetnek, megintetik.

Már az egyenlő hosszuság bejelentésben látszik a nyilt szédelgés, mert az ilyen maradékok stb. divattalan, rossz, eladhatatlan darabokból lesznek összeállitva. Ilyen nyuzadék áru, melyet ezen czégek már a második vagy harmadik eladótól vesznek, alig ér a vevőárnak egy harmadát.

Szétküldés utánvét mellett csak 10 frtos felül bérmentve. — Levelezés német, magyar, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven.

Keil Alajos-féle Padlózat-fénymáz,

(Glasur)

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára. 1 nagy palaczk ára frt 1.35 kr. 1 kis palaczk 68 kr.

Viaszk-kenőcs,

legjobb és legegyszerübbb eeresztő-szerkemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr. Mindenkor kapható:

Unger Józsefnél, Kőszegen.

Védjegy 19. és 20. sz.

Az általánosan ismert, jó hirnévnek örvendő s több oldalulag kikitüntett sósborszesz készitményem — kelendőségénél fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon czimjegyeimet módositom s arra kék nyomatban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSBORSZESZ

általánosan elismert kitünő háziszer; különösen a **bedörzsölés-kenő gyuró gyógymódnál (massage)** igen jó hatásu. Ajánlható egyszersmind **fogtisztitó szerül** is, a mennyiben a **fogak fényét** elősegiti, **a toghust erősbiti** és a **száj tiszta, szagtalan izt** nyer a szesz elpárolgása után, ugyszintén **fejmosásra** is a **hajidegek** erősitésére, **a fejkorpaképződés megakadályozására és annak megszüntetésére.**

Egy nagy üveg ára 90 kr., egy kisebb üveg ára 45 kr.

BRÁZAY KÁLMÁN,

Budapesten, IV. ker., muzeum-körut 23. sz.

Kapható Köszegen: Schneller Ernő, Fuchs Ferencz, Unger József, Handley Vilmos, Pollák Sándor, Jánosa Gyula és Wentzl Ede kereskedőknél.

A magy. kir. államvasutak gépgyára

a hazai viszonyokhoz alkalmazott, legkitünőbb szerkezetü és a versenyeken eddigelé legyőzhetlen maradt

6-, 8-, 10- és 12 lóerejü gőzcséplő-garnituráit,

valamint a malomczélokra külön gyártott he gerkazános

9-, 12- és compound-rendszerü 16 lóerejü locomobiljait

a teljesen vasból készült s igy tartósság és czélszerü-ég tekintetében más gyártmányt messze felülmuló

szalmakazalozó-gépeit

ugyszintén a locomobil hátsó kerekére könnyen alkalmazható és igy feletto czélszerü

Stilbor szabad. körfűrészeit

végül egyéb gyártmányu

2-, 2½-, 3- és 4 lóerejü locomobiljait és gőzcséplőgépeit, vetőgépeit, ekéit, rostáit, morzsolóit stb. mezőgazdasági gépeit ajánlja kedvező feltételek mellett

FEHÉR MIKLÓS,

a magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöke Budapest, Üllöi-ut 23. szám „Köztelek."

Árjegyzékek ingyen és bérmentve. (5066)

Ovatosság a „Zacherlin" vételénél.

Vevő: „. . . . . Nekem nem kell a nyitott rovarpor, mert én Zacherlint kértem! Méltán dicsérik ezen különlegességet, mint a legjobb szert mindenféle rovar ellen s éppen azért csakis: lepecsételt üvegeket fogadok el Zacherl felirattal".

Kőszegen Unger József urnál	Szombathely: Kelemen J. N. utóda urnál	Szombathely: Bartos János urnál
„ Pollák Sándor „	„ Kikaker Kálmán „	„ Hötzl Ferencz „
„ Waisbecker Ede „	„ Legard testvérek	„ Höffler Moritz „
„ Jánosa Gyula „	„ Stirling Bódog „	„ Ragendorfer Dávid urnál
Felső-Ör: Glatz Gusztáv urnál	„ Tempel Ferencz „	„ ifj. Rosenberg Ignácz „
Pinkafő: Strobel Károly urnál	„ Pollák testvérek	Csepreg: Feiglstock M. utódá

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Köszegen.